

स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाको

आ.व. २०८१/०८२ को

बजेट तथा कार्यक्रम

स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका
सुइजिउला वाई, बाजुरा
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

मिति २०८१ असार १० गते

अध्यक्ष महोदय,

आज यस स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाको गरिमामय दोस्रो गाउँसभाको १४ औं अधिवेशनमा उपस्थित भएका छौं । गाउँपालिकाको यस विशेष अवसरमा यहाँहरु सम्पूर्ण सदस्य ज्यू लगायत उपस्थित महानुभावलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु । गाउँसभाको १४ औं अधिवेशन उपस्थित हुँदै गर्दा यस अवसरमा यो व्यवस्थाका लागि मुलुकमा भएका विभिन्न राजनैतिक परिवर्तनका आन्दोलनमा सहादत प्राप्त गर्नु हुने सम्पूर्ण अमर सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु । साथै नेपालको विभिन्न राजनैतिक परिवर्तनका आन्दोलनमा अग्रणी भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पूर्ण नेताज्यूहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्न चाहन्छु । स्वर्गीय गाउँपालिकाकी उपाध्यक्ष मैना जोशीलाई पनि स्मरण गर्न चाहन्छु । यस स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाको समग्र विकासमा आफ्नो अमूल्य योगदान पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण आदरणीय अग्रजलाई यस गरिमामय सभाबाट स्मरण गर्न चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

गाउँपालिकाको आगाभी आ.व. २०८१/०८२ को बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, गाउँपालिकाले बनाएका ऐन, कानून, कार्यविधि, निर्देशिका, विनियोजन ऐन २०७८ र गाउँपालिकाले लिएको दिगो विकासको लक्ष्यलाई आधार मानी त्यस अनुरूपको बजेट निर्माण गरेको छु । हाल विश्व राजनीतिक परिघटना र प्राकृतिक विपत्ति जस्ता चुनौती सँग जुध्दै आगाभी आर्थिक वर्षमा अर्थतन्त्रलाई चलायमान गराउनु पर्ने र समग्र विकासलाई माथि उठाउने लक्ष्यका साथ बजेट तयार गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व. २०८१/०८२ को बजेट यस सभामा प्रस्तुत गरिरहदा चालु आ.व. २०८०/०८१ को यर्थाथ आर्थिक विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

चालु आर्थिक वर्षमा विनियोजन वित्तीय समानीकरण पुँजीगत तर्फ, राजश्व बाँडफाँड, चालु शीर्षक तर्फ, सर्शत अनुदान रकम समेत गरेर जम्मा ३७ करोड २२ लाख ४ हजार रकम मध्ये हाल सम्म रु. २४ करोड १७ लाख २४ हजार र ६०.७५ प्रतिशत खर्च भएको र बाँकी सम्पूर्ण खर्चको विवरण असार मसान्त सम्म प्राप्त हुनेछ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४, विभिन्न ऐन, नियामावली, कार्यविधि, निर्देशिकाले निर्दिष्ट गरेका मापदण्डको परिधिमा रहेर यस गाउँपालिका भित्र बसोबास गर्ने आम नागरिकको कानून बमोजिमको मौलिक हक अधिकार को संरक्षण हुने र उत्पादन वृद्धिमा प्रोत्साहान गरी आर्थिक जीवन स्तरमा सुधार ल्याउने उद्देश्य रहेको छ ।
- स्थानीय सरकार जनताको सबै भन्दा नजिकको सरकार भएकोले गाउँपालिकाका साना ठुला समग्र आर्थिक सुधार, गुणस्तरीय शिक्षा, स्वच्छ खानेपानी, स्वस्थ संस्था सेवामुलक

प्रशासनिक संयन्त्र, जवाफदेहीमुलक जनप्रतिनिधित्व, सुशासन, समानता, समावेशी, सहकारीता र सह अस्थित्वको आधारमा आफ्ना कार्यक्रमलाई बजेट माफत अगाडी बढाईने छ ।

- यस आ.व २०८१।०८२ विधालयहरुमा एक विधालय एक करेशावारीका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- कर्तव्यनिष्ठ इमान्दार नियमित र उत्कृष्ट विधालयलाई पुरस्कृत गर्न मैना जोशी अक्षय कोषको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- विधालय हरियाली कार्यक्रमका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले विनियोजन गरेको बजेटमा यस स्थानीय तहले समेत साभेदारी गर्नु पर्ने नीतिगत व्यवस्थाका कारण संघ र प्रदेश समपुरक बजेटमा स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाले समेत बजेट विनियोजन गर्नु पर्ने हुदा त्यसका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- जेष्ठ नागरिकहरुलाई घरमै स्वस्थ्य जाँच गर्ने र अति विपन्न नागरिकलाई निशुल्क औसधि उपचारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- असक्त तथा फरक क्षमता भएका नागरिकहरुलाई सामाजिक शुरक्षा भत्तामा जोडनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- पालिका स्तरको आर्युवेद सेवा केन्द्रको स्तरउन्नति गराउनका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- एचआरडिसी अस्पताल, वयालपाटा अस्पताल, जिल्ला अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र कोल्टी लाई सहयोग गन केही रकम विनियोजन गरिएको छ ।
- विभिन्न सिचाइ आयोजनाहरुमा बजेटको ब्यावस्था गरिएको छ ।
- हाम्रा भेष भुषा तथा संस्कृति जोगाउन केही रकम विनियोजन गरिएको छ ।
- लैङ्गिक समानताका लागि बजेटको ब्यावस्था गरिएको छ ।
- एक घर एक दुहुनु गाइ होस भन्ने हेतुले पाँच वटै वडामा गाईको नस्ल सुधार गर्नका लागि उन्नत जातका साँढे किन्नका लागि बजेटको ब्यावस्था गरिएको छ ।
- सहकारी मैत्री निती लाई व्यवस्थित गर्ने आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- विभिन्न सडकहरुको निर्माण तथा स्तरउन्नतिका लागि रकम विनियोजन गरिएको छ ।
- विभिन्न कानून निर्माण गर्नका लागि केही रका विनियोजन गरिएको छ ।
- संस्थागत विकास तथा सुशासनका लागि विभिन्न प्रोफाइल बनाउन बजेटको ब्यावस्था गरिएको छ ।
- यस गाउँपालिकामा उत्पादन बढाउन स्याउ, ओखर लगायत फलफूलहरु उत्पादन तथा फलफूल रोपण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- उत्पादित स्याउ लगायतका फलफूल तथा तरकारीलाई विक्रि वितरण गर्न ढुवानी अनुदानको ब्यावस्था मिलाएको छु ।
- कृषि र भेटेनरीमा आधारित भएर उत्पादन व्यवसायमा लाग्ने युवा, महिला कृषक उद्यमीलाई आवश्यक सहयोग गरिनुका साथै निश्चित मापदण्ड बनाई उन्नत जातको स्याउ ओखर लगाएत अन्य फलफूलका बोटहरु ५० प्रतिशत सहूलियत दरमा कृषकलाई वितरण गरिने छ ।

- गाउँपालिका भित्र उत्पादन हुने रैथाने, बालबालिका संरक्षण र उत्पादन गर्न आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- दलित, युवा, बालबालिका, महिला, जेष्ठ नागरिक अपाङ्ग असाय र विपन्नवर्गका नागरिकलाई शसक्तिकरण र आत्मनिर्भर हुने कार्यक्रम लागु हुने गरी आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्रको प्रचार प्रसार र गाउँपालिकामा लोभ हुदै गएका भाषा संस्कृति संरक्षण र चाडपर्व संचालनका लागि रकम विनियोजन गरेको छु ।
- अस्थायी टिनका विद्यालयलाई विस्थापित गरी पक्क भवनहरु निर्माण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- सामुदायिक वन, सार्वजनिक जग्गाहरुमा वृक्षारोपण गर्न विरुवा र आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाएको छु ।
- विपद व्यवस्थापन र जोखिम न्युनीकरणका लागि विपद कोष स्थापना भएको र सो कोषका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका भरिका बेरोजगार युवालाई अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम मार्फत विकास निर्माण कार्यमा लगाई रोजगारी दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
- सरकारी, निजि र सहकारीको साभेदारीमा आधारित कृषी व्यवसाय संग साभेदारी गरिने छ ।
- सुत्केरी आमा र नवजात शिशुका नियमित स्वास्थ्य चेक जाँच गर्न गराउन आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- खेलकुद क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- सुशासन कायम गर्नका लागि गरिने बिभिन्न किसिमका कार्यक्रम गर्न रकम विनियोजन गरेको छु ।
- कर्मचारीहरुको उच्च मनोबल र सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक छ । हाल गाउँपालिकामा बजेटको कमिका कारण कर्मचारी व्यवस्थापन र म्याद थप गर्ने कार्य कर्मचारीको कार्यसम्पादनका आधारमा गरिने छ ।
- विपद जोखिममा परेका घर, बस्तीको पुनः स्थापनाका लागि साभेदारी रकमको व्यवस्थापन गरेको छु ।
- कार्यपालिक सदस्यहरुलाई स्मार्ट डायरी तथा पालिका पहिचान बोकेको भोलाको व्यवस्था गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकामा नयाँ लागु हुने संघ संस्थाका लागि आवश्यक पर्ने रकममा साभेदारी गरिनेछ त्यसका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्थापन गरेको छु ।
- सामाजिक संघ संस्था संगको साभेदारीका लागि आवश्यक रकमको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- खेल क्षेत्रमा आवश्यक विकास अगाडि बढाउन एक वृहतर खेल मैदान निर्माण गरिनेछ ।
- पोषण कार्यक्रमका लागि आवश्यक साभेदारी बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- मृतक परिवार संग अध्यक्ष सदभाव कार्यक्रमकालाई यो वर्ष पनि निरन्तरता दिने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- खाने तेल उत्पादन गर्न सुर्यमुखी, तोरी, भटमास र छटेलो खेतिका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

- कृषि तथा पशु विमा लागु गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सुत्केरी महिला र दुर्घटनामा परेकालाई निःशुल्क एम्बुलन्स सेवाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- ७० वर्ष भन्दा माथिका जेष्ठ नागरिकहरूलाई घर घर मै गएर स्वास्थ्य परीक्षण गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गरिब तथा दलित छात्र छात्राहरूलाई उच्च शिक्षा अध्यायन गर्न छात्रवृत्ति प्रदान गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- धार्मिक पर्यटनका क्षेत्रमा पनि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानीय नागरिकलाई भए गरेका कामहरूको जानकारी गर्नका लागि स्थानीय रेडीयो, पञ्चपत्रीक, टेलिभिजन लगायतका संचार माध्यम मार्फत प्रचार प्रसारण गर्नका लागि संचार माध्यम सँग सहकार्य गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको केन्द्र देखि वडा नं. ३ को भैरवथान सम्मको ११ कि.मी. सडक खण्डलाई निरन्तरता र गाउँपालिकाको केन्द्र देखि वडा नं. ४ र ५ वडा कार्यलय सम्मको सडकलाई ग्राभेल गरी स्तरोन्नति गर्नका लागि आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको केन्द्र देखि रातापाखा रुडी हुदै वडा नं. को २ माभगाँउ सम्मको सडक र भुकाहाँ देखि फयालगाँउ सम्मको सडकलाई ट्रयाक ओपन गर्न आवश्यक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- जन प्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता र सिकाई अभिवृद्धि गर्नका लागि अध्ययन अवलोकन भ्रमणलाई परिणाममुखी बनाउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गाउँपालिका तथा जिल्ला स्तरका खेलकुद संचालनका लागि युवा तथा खेलकुदमा आवशक रकम विनियोजन गरेको छु ।
- स्थानिय स्तरमा मदिराको उत्पादनको लागि अध्ययन अनुसन्धान गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको वडा नं ०१ र वडा नं ०२ को बिचमा कुटानी पिसानी मिल स्थापना गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- वाइको लिफ्ट सिचाई आयोजनामा बलित्त जडान गर्न ट्रान्सफर्मरको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- गाउँपालिकाको प्राशासकीय भवन निर्माण गर्नको लागि जग्गा खरिद र भवन निर्माणको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था गरेको छु ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको लागि चाहिने आवश्यक साभेदारी रकमको व्यवस्था गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

यस गाउँपालिकामा संचालित अल्पकालिन र मध्यमकालिन समयमा पुरा गरिने योजनालाई परिलक्षित गरी दिगो विकासका योजना र कार्यक्रमलाई तीव्रताका साथ सम्पन्न गर्ने गरी बजेट विनियोजन गरेको छु । आगाामी आर्थिक वर्षको कार्यक्रममा सडक निर्माणमा तीव्रता

दिदै पुराना अधुरा योजनाहरूको पूर्णता, प्राकृतिक स्रोतको जोखिम न्यूनीकरण, व्यवसायिक कृषि उत्पादनमा आधारित, स्वास्थ्य क्षेत्र र शिक्षा क्षेत्रमा सुधार केन्द्रित हुने गरि बजेट विनियोजन गरेको छु । गाउँपालिकाको दिगो विकास र आर्थिक सम्बृद्धिका लागि ल्याइएका योजनाहरू समयमा कार्यान्वयन गर्न नीतिगत स्पष्टता कायम गरी कार्यन्वयन क्षमतामा वृद्धि गरिने छ

अध्यक्ष महोदय,

अब म स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिकाको आगामी आ.व. २०८१।०८२ को अनुमानित आय तथा व्ययको विवरण यस सभामा पेश गर्न अनुमति चाहान्छु ।

आम्दानी तर्फ

क्र.सं.	बजेट स्रोत	अनुमानित रकम रु.	कै.
१	संघीय सरकार		
१.१	समानिकरण अनुदान	८ करोड ८२ लाख	
१.२	शसर्त अनुदान चालु	१४ करोड ५९ लाख ८४ हजार	
१.३	शसर्त अनुदान पूँजीगत	३० लाख	
१.४	विशेष अनुदान चालु	१ करोड २० लाख	
१.५	विशेष अनुदान पूँजीगत	९० लाख	
१.६	समप्रक अनुदान पूँजीगत	८० लाख	
२	प्रदेश सरकार		
२.१	समानिकरण अनुदान	७६ लाख ७३ हजार	
२.२	शसर्त अनुदान चालु	५ लाख ५० हजार	
२.३	शसर्त अनुदान पूँजीगत	५३ लाख	
२.४	विशेष अनुदान चालु	५० लाख	
२.५	समप्रक अनुदान पूँजीगत	१ करोड २८ लाख ५० हजार	
३	राजश्व बाँडफाँड		
३.१	संघीय सरकार	७ करोड ४१ लाख	
३.२	प्रदेश सरकार	९ लाख ४५ हजार	
४	आन्तरिक श्रोत		
४.१	आन्तरिक श्रोत	५४ लाख ६२ हजार	
५	अल्या		
५.१	अल्या	७१ लाख ७३ लाख	
	जम्मा	३८ करोड ५२ लाख ३७ हजार	

जम्मा आय रु ३८ करोड ५२ लाख ३७ हजार रुपैयाँ अनुमान गरिएको मा सोही रकमको परिधिभित्र रहि विभिन्न शिर्षकहरूमा रकम विनियोजन गरेको छु ।

विनियोजन तर्फ

यस गाउँपालिकामा संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रोजिश्व बाँडफाँड, वित्तीय समानिकरण अनुदान, संघीय सरकार सशर्त अनुदान, समपुरक र विशेष अनुदान र गाउँपालिकाको आन्तरिक स्रोत समेतको सम्पूर्ण रकमलाई तपशिल शिर्षकमा विनियोजन गरेको छु।

तपशिल

चालु तर्फ : २७ करोड ९३ लाख २९ हजार

पूँजिगत तर्फ : १० करोड ५९ लाख ८ हजार विनियोजन गरेको छु।

यस आ.व. २०८१/०८२ मा सन्चित कोषबाट जम्मा रु. ३८ करोड ५२ लाख ३७ हजार रुपैयाँ प्रस्ताव गरेको छु। सञ्चित कोषमा हाल समावेश नभएको रकम सन्चित कोषमा रहने अनुमान गरेको छु।

अध्यक्ष महोदय,

अव म आ.व. २०८१/०८२ का लागि प्रस्ताव गरिएका कार्यक्रमहरूलाई विषयगत क्षेत्र उपक्षेत्रमा विनियोजन गरिएको बजेटको संक्षिप्त विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु।

अध्यक्ष महोदय,

१. कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक तर्फ जम्मा रु. १० करोड ५२ लाख ९७ हजार विनियोजन गरेको छु।

२. भौतिक पूर्वाधार विकास तर्फ जम्मा रु. ८ करोड ३ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु।

- यातायात पूर्वाधार रु. ३ करोड ६ लाख ५० हजार
- भवन, आवास तथा सहरी विकास रु. ३ करोड ८९ लाख ५० हजार
- उर्जा रु. १० लाख ५० हजार
- पुननिर्माण रु. ६० लाख
- सम्पदा पूर्वाधार रु. ३७ लाख

३. आर्थिक विकास तर्फ जम्मा रु. १ करोड ७७ लाख २२ हजार विनियोजन गरेको छु।

- कृषि रु. ८१ लाख १० हजार
- उद्योग रु. १८ लाख
- पर्यटन रु. १ लाख ४० हजार
- जलस्रोत तथा सिंचाई रु. ६१ लाख १० हजार
- पशुपन्छी विकास रु. १५ लाख १२ हजार
- भूमि व्यवस्था रु. ५० हजार

४. सामाजिक विकास तर्फ रु. १६ करोड ७६ लाख ८२ लाख विनियोजन गरेको छ ।

- शिक्षा रु. ११ करोड ९ लाख ३८ हजार
- स्वास्थ्य रु. २ करोड १८ लाख ७१ हजार
- खानेपानी तथा सरसफाई रु. १ करोड ४४ लाख २३ हजार
- युवा तथा खेलकुद रु. २ लाख ५० हजार
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण रु. ७ लाख
- भाषा तथा संस्कृति रु. ५ लाख
- सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण रु. १ करोड ९० लाख

५. सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र तर्फ रु. १ करोड ४१ लाख ८६ हजार विनियोजन गरेको छु ।

- कानून तथा न्याय रु. २ लाख
- श्रम तथा रोजगारी रु. १ करोड ३४ लाख ११ हजार
- तथ्यांक प्रणाली रु. ५ लाख ७५ हजार

अध्यक्ष महोदय,

आ.व. २०८१।०८२ को बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश गर्न नसकिएका कार्यक्रमहरु र यस गाउँपालिकाको श्रोत साधनले निर्माण गर्न नसकिने ठुला विकास आयोजनाहरु केन्द्रिय र प्रदेश सरकार संग माग गर्ने गरी पठाउने व्यवस्था मिलाएको छु ।

योजनाहरु देहाय बमोजिम छन :

- सुईजिउला देखि भैथान सम्म पक्की सडक निर्माण (११ कि.मी.)
- भुगला देखि राँफाडाँडा सम्म सडक स्तरोन्नती (४६ कि.मी.)
- पिलुचौर सुईजिउला पक्की पुल निर्माण
- मुक्तिकोट बृहत खानेपानी योजना
- खानेपानी, सिँचाई का योजना निर्माणका लागि केन्द्रिय तथा प्रदेश सरकार माग गर्ने ।
- गाउँपालिका भरिका सडकहरुलाई स्तरोन्नती गर्न चाहिन बजेट माग गर्ने ।
- माध्यमिक र आधारभुत विद्यालयका भवनहरु निर्माणका लागि माग गर्ने ।
- आय आर्जन गर्न सकिने खालका योजनाहरु लाई विशेष प्राथमिकता दिदै संघ र प्रदेश सरकार समक्ष माग गर्ने ।

अन्त्यमा

यो बजेट तथा कार्यक्रमको पूर्ण कार्यान्वयन भई सम्वृद्ध र सक्षम गाउँपालिका निर्माणमा सहयोग पुग्नेछ भन्ने आशा लिएको छु । यो बजेट निर्माण गर्ने क्रममा सहयोग गर्नु हुने विभिन्न समितिका पदाधिकारीहरु, कर्मचारीहरु तथा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण महानुभावहरुमा हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

धन्यवाद ।

प्रमाणित गर्ने
भरत बहादुर रोकाया
अध्यक्ष
स्वामीकार्तिक खापर गाउँपालिका